

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 22.06.2026
Sayı : 205

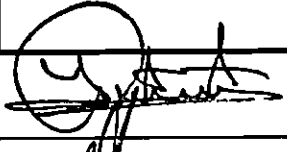
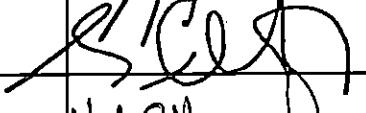
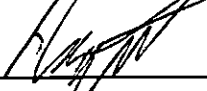
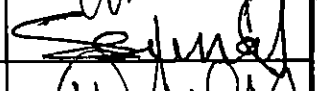
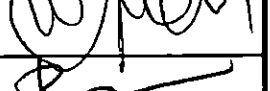
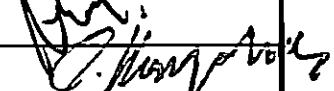
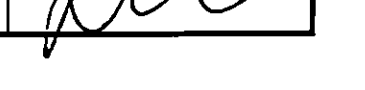
10/4335

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İklim krizinin Türkiye'nin doğal kaynakları, tarımsal üretimi, su varlıkları, ormanları, halk sağlığı, enerji politikaları ve ekonomik sürdürülebilirliği üzerindeki etkilerinin araştırılması; çevre kirliliğinin ve iklim kaynaklı afetlerin neden olduğu zararların tespit edilmesi; mevcut politika ve uygulamaların etkinliğinin değerlendirilmesi; Türkiye'nin iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılması ve gerekli yasal, idari ve ekonomik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Yavuz AYDIN	Traş	
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Erhan USTA	Samsun	
M. CİHAN PAÇACI	İSTANBUL	U. Cihan
Selcan TAŞCI	Tekirdağ	
Ridvan UZ	Gaziköle	R. U. 7
Buğa KAYNAÇ	İzmir	
Burak Akburak	İstanbul	B. Akburak
Mehmet Ergin	M. E. G.	M. E. G.
Yıldız Arslan	Ankara	
M. Cihan PAÇACI	İzmir	U. Cihan
Esref Zekiye	Ankara	A. Zekiye
Selçuk TÜRKÖĞÜ	Bursa	
Ömer KARAKAŞ	Aydın	
Sevil SUNAT	Manisa	
Halim Seret OĞUZ	Afyonkarahisar	
Bülent DAĞGIN	Balıkesir	
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	
Lütfiye KARACAN	Yozgat	
Adnan Sefer GİRİCİN	Hatay	

GEREKÇE

İklim değışikliğı artık geleceğı ilişkin bir çevre sorunu değil, günümüzün ekonomik, sosyal ve ulusal güvenlik boyutları bulunan küresel bir krizidir. Kuraklık, aşırı sıcaklıklar, sel felaketleri, orman yangınları, su kaynaklarındaki azalma, tarımsal üretimdeki düşüş ve hava kirliliğı gibi etkiler Türkiye'nin birçok bölgesinde doğrudan hissedilmektedir.

Türkiye, Akdeniz Havzası içerisinde yer alması nedeniyle iklim değışikliğinin etkilerine karşı en kırılgan ülkelerden biri olarak gösterilmektedir. Son yıllarda yaşanan aşırı hava olayları, kuraklık, sıcaklık rekorları ve doğal afetler bu kırılganlığı daha görünürlü hale getirmiştir.

Özellikle orman yangınlarında son yıllarda yaşanan artış dikkat çekici boyutlara ulaşmıştır. Orman yangınlarının sayısı ve yanan alan miktarı uzun yıllar ortalamasının üzerine çıkmış; yangınlar yalnızca orman ekosistemlerini değil, yerleşim yerlerini, tarım alanlarını ve ekonomik faaliyetleri de tehdit eder hale gelmiştir. Yangınların büyük bölümünün insan kaynaklı olması, önleyici tedbirler, eğitim faaliyetleri, denetim mekanizmaları ve caydırıcı yaptırımların etkinliğinin yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Diğer taraftan iklim krizinin en ağır etkilerinden biri tarım sektöründe görülmektedir. Kuraklık, düzensiz yağışlar, don olayları, aşırı sıcaklıklar ve su kaynaklarındaki azalma nedeniyle tarımsal üretim giderek daha kırılgan hale gelmektedir. Sulama altyapısındaki eksiklikler, su kayıpları ve iklim uyumlu üretim modellerinin yeterince yaygınlaştırılmaması, gıda güvenliği açısından ciddi riskler doğurmaktadır.

Türkiye'nin farklı bölgelerinde yaşanan kuraklıklar, başta tahıl ve yağlı tohum üretimi olmak üzere birçok stratejik üründe verim kayıplarına yol açmakta; bu durum hem üreticileri hem de tüketicileri doğrudan etkilemektedir. Tarımsal üretimde yaşanan kayıplar, gıda fiyatlarının yükselmesine ve gıda arz güvenliğinin zayıflamasına neden olmaktadır.

İklim krizinin halk sağlığı üzerindeki etkileri de giderek ağırlaşmaktadır. Hava kirliliğı, sıcak hava dalgaları, su kaynaklı riskler ve çevresel kirlleticiler nedeniyle özellikle yaşlılar, çocuklar ve kronik hastalığı bulunan vatandaşlar daha büyük risklerle karşı karşıya kalmaktadır. Bazı bölgelerde hava kirliliğine bağlı ölüm oranlarının yüksek seyretmesi halk sağlığı açısından ayrıca değerlendirilmesi gereken bir sorundur.

Öte yandan enerji politikalarının iklim değışikliğıyle mücadele hedefleriyle ne ölçüde uyumlu olduğu da araştırılması gereken önemli bir başlıktır. Bir yandan iklim değışikliğıyle mücadele taahhütleri sürerken diğer yandan kömür temelli enerji üretimine yönelik teşviklerin devam etmesi, enerji dönüşümünün yönü ve hızı konusunda soru işaretleri yaratmaktadır.

Yine madencilik faaliyetleri, doğal alanların korunması, biyolojik çeşitlilik, su havzalarının sürdürülebilirliği ve çevresel etkiler bakımından kamuoyunda yoğun tartışmalara neden olmaktadır. Doğal alanların ekonomik faaliyetler karşısında korunup korunmadığı ve çevresel etki değerlendirme süreçlerinin yeterliliğı de araştırılması gereken hususlar arasındadır.

2025 yılında yürürlüğe giren Türkiye İklim Kanunu'nun uygulama kapasitesi, emisyon azaltım hedefleri, uyum politikaları, yerel yönetimlerin rolü ve iklim finansmanına ilişkin mekanizmaların etkinliği konusunda da kapsamlı bir değerlendirmeye ihtiyaç bulunmaktadır.

Türkiye'nin önümüzdeki dönemde uluslararası iklim diplomasisinde üstleneceği roller ve uluslararası yükümlülükleri de dikkate alındığında, iklim politikalarının bilimsel veriler ışığında yeniden değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu kapsamda;

Orman yangınlarının artış nedenlerinin ve yangınla mücadele kapasitesinin, yangın riski taşıyan bölgelerde yapılaşma ve arazi kullanım politikalarının, tarımsal üretimin iklim değişikliğinden etkilenme düzeyinin, sulama altyapısındaki eksikliklerin ve su yönetimi politikalarının, kuraklık riskine karşı alınan önlemlerin, hava kirliliğinin insan sağlığı üzerindeki etkilerinin, bölgesel çevresel eşitsizliklerin, kömür ve fosil yakıt politikalarının iklim hedefleriyle uyumunun, yenilenebilir enerji yatırımlarının mevcut durumunun, çevresel etki değerlendirme süreçlerinin etkinliğinin, Türkiye İklim Kanunu'nun uygulanabilirliğinin, iklim değişikliğine uyum ve afet risk azaltma politikalarının, iklim krizinin ekonomik, sosyal ve toplumsal maliyetlerinin araştırılması ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kapsamlı bir araştırma yapılması zorunlu hale gelmiştir.

Bu nedenlerle iklim krizinin, çevre kirliliğinin ve çevresel kırılganlıkların Türkiye üzerindeki etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması, halk sağlığının, gıda güvenliğinin, doğal varlıkların ve gelecek nesillerin yaşam hakkının korunmasına yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunludur.